

УДК: 378.14:37.091.313

Безкоровайна Л.В.¹, Шевченко В.В.²

¹д-р. пед. наук, професор, Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

²аспірант, Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ ФАХІВЦІВ ІЗ ТУРИЗМУ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується активною цифровою трансформацією усіх сфер життєдіяльності, зокрема освіти й туризму [3; 4]. У контексті глобалізації та європейської інтеграції цифровізація стає ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців туристичної галузі. Саме тому впровадження цифрових технологій у систему професійної підготовки є важливою умовою формування сучасного, мобільного й компетентного спеціаліста.

Сутність цифровізації професійної освіти.

Зважаючи на теоретичний аналіз зазначимо, що цифровізація освіти є процесом упровадження цифрових інструментів, сервісів та платформ у навчальний процес із метою підвищення його ефективності, гнучкості та доступності [1; 2; 4].

Слід акцентувати, що цифровізація освіти передбачає:

- використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ);
- створення електронного освітнього середовища;
- застосування дистанційних і змішаних форм навчання;
- розвиток цифрової грамотності студентів і викладачів.

У професійній освіті туристичної сфери цифровізація виступає засобом інтеграції теоретичної підготовки з практичними навичками, наближаючи

процес навчання до реальних умов індустрії туризму.

Щодо цифрових технологій у підготовці фахівців із туризму [1; 2], наголосимо, що серед найбільш поширених цифрових інструментів у туристичній освіті можливо виокремити:

- віртуальні тури та VR/AR-технології, що дозволяють вивчати туристичні об'єкти безпосередньо під час занять;
- геоінформаційні системи (GIS) для аналізу туристичних маршрутів і ресурсів;
- онлайн-платформи (Moodle, Google Classroom, Zoom, MS Teams) для дистанційного навчання;
- цифрові симулятори готельного чи туристичного бізнесу (наприклад, HotelSim, SimHotel);
- електронні бази даних та системи бронювання (Amadeus, Galileo, Booking.com) для практичного опрацювання кейсів;
- штучний інтелект і Big Data, що допомагають аналізувати туристичні потоки, поведінку споживачів, ринки та тенденції.

Наведемо переваги цифровізації в туристичній освіті:

- індивідуалізація та гнучкість навчання;
- доступ до світових освітніх ресурсів;
- інтеграція з міжнародними освітніми платформами;
- моделювання реальних ситуацій туристичного бізнесу;
- формування цифрових компетентностей, необхідних для сучасного ринку праці;
- можливість участі в міжнародних онлайн-проектах і програмах академічної мобільності.

Зазначимо, що до проблем цифровізації в туристичній освіті слід віднести:

- недостатнє технічне забезпечення закладів освіти;
- низький рівень цифрової грамотності частини педагогічних кадрів;
- відсутність єдиних стандартів цифрової освіти;

- проблема академічної доброчесності в онлайн-середовищі;
- потреба в оновленні змісту навчальних програм відповідно до сучасних цифрових трендів туризму.

Щодо європейського досвіду і перспектив для України, підкреслимо, що в країнах ЄС цифрова освіта є складником програм Erasmus+, Digital Education Action Plan, EU Skills Agenda. Вони орієнтовані на створення «цифрових кампусів», розвиток хмарних технологій, відкритих освітніх ресурсів та цифрових компетентностей викладачів.

Водночас в Україні аналогічні процеси відображено в Концепції цифрової трансформації освіти та науки України (2021-2026 рр.), а також у Стратегії розвитку туризму та курортів до 2030 року, що передбачає підготовку кадрів нової генерації з цифровим мисленням.

Таким чином, з огляду на зазначене, вважаємо, що цифровізація професійної освіти фахівців із туризму є необхідною умовою модернізації освітнього процесу та його адаптації до викликів ХХІ ст. Вона сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців, формуванню їх інноваційних, підприємницьких і цифрових компетентностей, що забезпечують конкурентоспроможність на міжнародному туристичному ринку.

Список використаних джерел:

1. Безкоровайна Л. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства в Україні в умовах інтеграції у європейський освітній простір [Professional training of future tourism specialists in Ukraine in the context of integration into the European educational space] *ScienceRise: Pedagogical Education*. Харків, 2017. № 3 (11). С. 4–7. DOI: 10.15587/2519-4984.2017.97242.

2. Безкоровайна Л. В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства у вищих навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Запоріжжя, 2018. 713 с.

3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 24.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

4. Про Національну програму інформатизації: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 51, ст.127). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>